22 Μαΐου 2018

Γενοκτονία Ποντίων: Οι Κρυπτοχριστιανοί του Πόντου

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή

Οι Κρυπτοχριστιανοί του Πόντου μηχανεύονταν χίλιους τρόπους, για να μπορέσουν να θάψουν τους νεκρούς τους σύμφωνα με το τυπικό της χριστιανικής λατρείας.

Υπήρχαν πολλοί μοναχοί ντυμένοι δερβίσηδες, που ταξίδευαν από χωριό σε χωριό, για να εξυπηρετούν κρυφά τις θρησκευτικές ανάγκες των κρυπτοχριστιανών.

Ένα τέτοιο περιστατικό μας περιγράφει ο μεγάλος Ρώσος γεωλόγος και γεωγράφος Τσίχατσεφ, ο οποίος επισκέφτηκε αρκετές φορές για τις έρευνές του τον Πόντο.
Το πρωτοδημοσίευσε το 1858 στην εφημερίδα «Nord» των Βρυξελλών και ένα χρόνο αργότερα στο γερμανικό λογοτεχνικό περιοδικό «Magazin fur die Literatur des Auslandes». Διαβάζω ένα απόσπασμα: «Οι κάτοικοι στα πρωτόγονα χωριά της περιοχής Κερασούντος, Τρίπολης και Αργυρούπολης παρουσιάζουν ένα περίεργο φαινόμενο. Η εθνικότητα των κατοίκων είναι μεικτή.

Αυτοί φανερά ανήκουν στο Ισλάμ. Σε δημόσια μέρη μιλούν τουρκικά. Κρυφά, όμως, λατρεύουν την τελετή της ανατολικής ελληνικής Εκκλησίας. Στο σπίτι μιλούν ελληνικά και ο καθένας έχει δύο ονόματα.
Έτσι, αν κάποιος απ” αυτούς παρουσιάζεται με ένα άσπρο ή πράσινο τουρμπάνι και ονομάζεται Μεχμέτ ή Σελίμ, το βράδυ στο καλυβόσπιτό του ή σε κρυφές σπηλιές, αυτός ενώνεται με τους ομοθρήσκους του για να ιερουργήσει κρυφά την τελετή της χριστιανικής θρησκείας κάτω από την καθοδήγηση του παπά. Εδώ οι άνθρωποι

μιλούν ελληνικά και ονομάζονται Πέτρος, Γεώργιος ή Συμεών.

«Τον καιρό της παραμονής μου στην Κερασούντα, μ” επισκέφτηκε ο Μουσουλμάνος Σουλεϊμάν. Εάν αυτός δεν επέμενε τόσο πολύ να μου μιλήσει, εγώ θα αρνιόμουν να τον δεχτώ, γιατί δεν είχα ούτε καιρό ούτε διάθεση να λογομαχώ μ” ένα Μουσουλμάνο πάνω σε θέματα του Κορανίου.
Όταν όμως ο ψευτοϊερωμένος Μουσουλμάνος Σουλεϊμάν με πληροφόρησε ότι συγχρόνως είναι και Έλληνας ιερέας με το όνομα Παρθένιος η έκπληξη μου ήταν μεγάλη. Ακριβώς γι” αυτό είχε αποφασίσει να μ” ενοχλήσει.
Αυτός με παρακάλεσε ως χριστιανός να τον βοηθήσω να βγει από μια τρομερά δύσκολη κατάσταση στην οποία βρίσκεται:

«Τη βοήθεια τη χρειάζομαι εγώ, μου είπε ο γέρος, και ένα χοντρό δάκρυ κύλησε στα άσπρα μακριά και μεταξωτά γένια του. Εμένα δε μου έμεινε πολύς καιρός να ζήσω και μπορώ να συνεχίσω κρυφά να υπηρετώ τον δικό μου Θεό, έτσι όπως τον υπηρετώ σχεδόν 70 χρόνια.
Εγώ, όμως, έχω μια κόρη την οποία μπροστά στον κόσμο τη φωνάζω Φατημέ, όμως όταν είμαστε οι δυο μας, τη σφίγγω στο στήθος μου, τη χαϊδεύω και τρυφερά προφέρω το όνομά της Σοφία.

Εγώ πρέπει να γλιτώσω το αγνό αυτό πλάσμα. Ήρθε ο καιρός να παντρευτεί και δεν μπορώ πολύ καιρό ακόμη να αρνούμαι να τη δώσω στους Μουσουλμάνους, που άκουσαν πολλά για την ομορφιά της.
Μεταξύ τους υπάρχουν και παντοδύναμοι Μουσουλμάνοι. Εγώ νιώθω ότι δεν θα επιζήσω εκείνη τη μέρα, όταν ο Τούρκος που θα την παντρευτεί θα κλείσει τον άγγελό μου στο χαρέμι. Σας παρακαλώ να βοηθήσετε την καημένη μου Σοφία κι έναν συγγενή συνοδό της, κι αυτός χριστιανός, να περάσουν στην Κριμαία, στην Τιφλίδα ή σε κάποια άλλη χριστιανική χώρα. Θα του δώσω λεφτά, για να εξασφαλίσει την ύπαρξη της κόρης μου και θα αφιερώσω την υπόλοιπη ζωή μου στις προσευχές παρακαλώντας το Θεό να ανταμείψει την καλοσύνη σας.

»Τα λόγια του γέρου με συγκίνησαν βαθιά, γράφει ο Τσίχατσεφ, κι εγώ βιάστηκα να κάνω ό,τι μπορώ κι ό,τι μου επέτρεπε η θέση μου για την κόρη του ιερέα Παρθένιου».

Από το βιβλίο «Γ” Πανελλήνιο Συνέδριο Εθνικής Αυτογνωσίας»
Βέροια 1996.